

Bezoekadres

Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

Postadres

Postbus 90613
2509 LP Den Haag

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
C. van Bruggen MSc
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 25 september 2026
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
onderwerp Advies Wet onafhankelijke toezichthouder advocatuur

www.rechtspraak.nl

Geachte mevrouw Van Bruggen,

Bij brief van 10 juli jl, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het voorstel Wet onafhankelijke toezichthouder advocatuur (het 'wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Het wetsvoorstel regelt de instelling van een nieuw orgaan dat binnen de advocatuur gepositioneerd zal worden: de Onafhankelijke toezichthouder advocatuur (de 'OTA'). Het bestuur van de OTA zal uit vijf personen bestaan, waarvan de meerderheid (in ieder geval de voorzitter) geen advocaat is. De benoemingsprocedure, en de taken, bevoegdheden en de ondersteuning van de OTA worden in het wetsvoorstel geregeld. De advocatuur draagt de kosten van het eigen toezicht.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

ALGEMEEN

Voor een goed functionerende, onafhankelijke advocatuur binnen onze rechtsstaat is een goed functionerend stelsel van (onafhankelijk) toezicht op die beroepsgroep nodig. De Raad laat zich niet uit over de wijze waarop dit stelsel in het wetsvoorstel wordt vormgegeven. Wel benadrukt de Raad het belang van uitwisseling van signalen tussen Rechtspraak en advocatuur, zoals dat thans plaats vindt tussen de

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

datum 25 september 2026
pagina 2 / 2

president van het gerecht en de deken van de lokale raad. Hoe dit in de nieuwe constellatie vorm zal gaan krijgen blijkt niet uit het wetsvoorstel. De Raad gaat ervan uit dat daar binnen de balie procesafspraken over zullen worden gemaakt.

Financiering

Gelet op de onafhankelijkheid van de advocatuur begrijpt de Raad de keuze om de OTA binnen de advocatuur te positioneren. De advocatuur gaat de kosten van het eigen toezicht dragen. Deze kosten worden via de begroting van de Nederlandse orde van advocaten doorbelast aan individuele advocaten. Veelal zal de advocaat dit op zijn beurt doorbelasten aan de cliënt.

De Raad wijst erop dat de sociale advocatuur niet beschikt over de mogelijkheid van doorbelasting aan de client. In de Memorie van Toelichting, paragraaf 4, wordt opgemerkt dat de Nederlandse orde van advocaten bij de doorbelasting van de kosten aan individuele advocaten naar eigen inzicht die toezichtkosten kan differentiëren. Het huidige wettelijk kader biedt daarvoor voldoende ruimte en het onderhavig wetsvoorstel brengt daar geen verandering in.

Gezien de kwetsbare positie van de sociale advocatuur vindt de Raad dit een belangrijke constatering.

WERKLAST

De Raad verwacht geen substantiële gevolgen voor de werklust.

CONCLUSIE

Het wetsvoorstel geeft de Raad voor de rechtspraak geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen. De Raad vraagt aandacht voor de uitwisseling van signalen tussen Rechtspraak en advocatuur, en de wijze waarop individuele advocaten zullen gaan bijdragen aan de financiering van de OTA.

Hoogachtend,|

Henk Naves
Voorzitter Raad voor de rechtspraak